

การควบคุมกรรมการเพื่อการพัฒนาระบบธนาคารพาณิชย์

นางสาว อรศรี จารุจินดา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-919-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016526

117859897

THE CONTROL OF DIRECTORS FOR THE DEVELOPMENT
OF THE COMMERCIAL BANKING SYSTEM

Miss Orasri Charuchinda

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
of the Degree of Master of Laws
Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

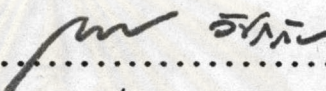
ISBN 974-577-919-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

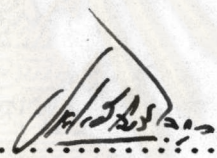
การควบคุมกรรมการเพื่อการพัฒนาาระบบธนาคารพาณิชย์
นางสาว อรศรี จารุจินดา
นิติศาสตร์
ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย

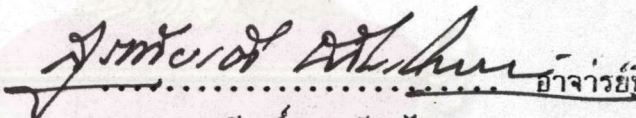

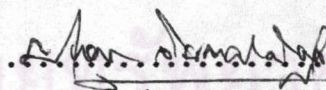
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

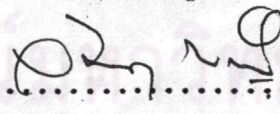

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อถรร วิษรภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โมวิไลกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ประยูร จินดาประดิษฐ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ วดณา รัตนวิจิตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ประภัสร์ ศรีสัตยากุล)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อรศรี จารุจินดา : การควบคุมกรรมการเพื่อการพัฒนาธนาคารพาณิชย์ (THE CONTROL OF DIRECTORS FOR THE DEVELOPMENT OF THE COMMERCIAL BANKING SYSTEM) อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย, 117 หน้า. ISBN 974-577-919-9

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงถึงความเป็นมาของกฎหมายที่ควบคุมกรรมการของธนาคารพาณิชย์ นับตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ในอดีตรัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือธนาคารพาณิชย์ที่ประสบปัญหาซึ่งปัญหาธนาคารดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งมาจากการกรรมการของธนาคารนั่นเอง วิทยานิพนธ์นี้ประกอบด้วยบทวิเคราะห์ว่าด้วยกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้นเพียงพอที่จะควบคุมกรรมการของธนาคารพาณิชย์หรือไม่ การศึกษาได้ทำขึ้นด้วยจุดประสงค์ที่จะป้องกันมิให้ธนาคารพาณิชย์จะต้องได้รับความเสียหายและเพื่อพัฒนาธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

การค้นคว้าได้ครอบคลุมตั้งแต่ความเป็นมาในการร่างกฎหมายนับแต่การก่อตั้งธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจนถึงขั้นที่กฎหมายพัฒนาไปจนมีการควบคุมธนาคารพาณิชย์และกรรมการ โดยแหล่งที่มาของข้อมูลในการค้นคว้ารวมถึงราชกิจจานุเบกษา รายงานการประชุมของรัฐสภา และคณะกรรมการกฤษฎีกาในการร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตำรา วิทยานิพนธ์ ตลอดจนวารสารต่าง ๆ การวิเคราะห์ที่มีพื้นฐานมาจากการเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศไทย สหรัฐอเมริกา และฮ่องกง วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์นักวิชาการ, เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์ โดยจัดกลุ่มความคิดออกมาเป็นหมวดหมู่ และท้ายที่สุดได้นำข้อมูลทั้งหลายมาวิเคราะห์ร่วมกัน

ผลของการศึกษาพบว่าปัจจุบันมีบทบัญญัติกฎหมายควบคุมกรรมการไว้มากมาย แต่จากการศึกษามีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเหล่านั้นบางประการ เพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในการนำมาใช้ และเพื่อสร้างมูลเหตุจูงใจให้กรรมการในการทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม นอกจากนี้กฎหมายควบคุมกรรมการแล้วธนาคารแห่งประเทศไทยควรปรับปรุงการตรวจสอบวิธีการปฏิบัติงานของธนาคารพาณิชย์ให้รัดกุมยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศีลศส.๓๓
สาขาวิชา ศีลศส.๓๓
ปีการศึกษา ๒๕๓๒

ลายมือชื่อนิสิต ๐๑๒๓ ๓๑๒๓๑
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ORASRI CHARUCHINDA : THE CONTROL OF DIRECTORS FOR THE DEVELOPMENT OF THE COMMERCIAL BANKING SYSTEM. THESIS ADVISOR : PROF. SURAKIART SATHIRATHAI, 117 PP.

This thesis is written with the aim to demonstrate the background of the legislation controlling directors of commercial banks in Thailand up to date. In the past, the government has rendered assistance to several banks facing difficulties. The problem of those banks arised partly due to theirs own directors. This thesis provides detailed analysis as to whether the current legislation provides sufficient control over directors of commercial banks or not. The study is made with a view to preventing commercial banks from suffers and developing the commercial banking system in Thailand.

The research covers the background in drafting legislation from the time of the establishment of commercial banks in Thailand until it has been developed to the stage when commercial banks and their directors are under control. The sources of information used in conducting the research include government gazettes, minutes kept by the Parliament and the Juridical Council in respect of drafting relevant legislation, textbooks, thesis and various journals. The analysis is also based on the comparative study between the laws of Thailand, the United States and Hong Kong. The thesis also illustrates the opinions and suggestions gathered from the interviews of experts in this field and officers from the Bank of Thailand and Commercial Banks which have been grouped in order. The analysis is finally made from the combination of the obove mentioned sources.

The result of the study found out that there is several current legislation controlling directors of commercial banks. However, the study suggests that amendment to those legislation is required in certian respects so as to allow flexibility in application and give incentives to directors in working for the benefits of the public. Besides from the legislation, the Bank of Thailand should improve the examination of the Commercial Banking practice in a more restrictive way.

ภาควิชา ศิริราชศาสตร์
 สาขาวิชา ศิริราชศาสตร์
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต 0๗3 ๓๖๕๓๓

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Prof. Dr. Sathirathai

ลายมือชื่อคณบดีที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ผู้ซึ่งแม้จะมีภารกิจในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ มากมาย ก็ยังกรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้สละเวลาให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ แก่ผู้เขียนเสมอมา

ขอขอบพระคุณ คุณคำรณ คำแก้ว, คุณชัยชาญ วิบูลศิริ, คุณธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล, รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ไชยวิไลกุล, ศาสตราจารย์ประยูร จินดาประดิษฐ์, คุณปกรณ์ ทวีสิน, อาจารย์ประภัสร์ ศรีสัตยากุล, อาจารย์วารี หะวานนท์, คุณวิสุทธิ์ เศรษฐบุตร, ดร.สุนทร เสถียรไทย, คุณอนุชาต ชัยประภา และคุณอดิศร นิธิกุลวิวัฒน์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น ข้อวิจารณ์ และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการควบคุมกรรมการธนาคารพาณิชย์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์อมร วีระพงศ์ (ฟูร์) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อให้เกิดความชัดเจน

ขอขอบพระคุณ คุณทวีทรัพย์ สกลสุต หัวหน้าสำนักกฎหมาย ธนาคารไทยทุน จำกัด ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้เขียน และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้ความสนับสนุนและสอบถามความคิดเห็นในการทำวิทยานิพนธ์เป็นประจำ

ในท้ายที่สุด ความรัก ความเข้าใจ และความห่วงใยของคุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ และน้อง ๆ ที่มีต่อผู้เขียน เป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

อรศรี จารุจินดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
บทนำ	1
1 ประวัติความเป็นมาของธนาคารพาณิชย์	3
เหตุที่รัฐบาลต้องเข้าแทรกแซงโดยการควบคุมกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์	8
วิธีการควบคุม	17
2 กรณีศึกษา	28
3 การควบคุมกรรมการธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบัน	39
4 แนวทางในการควบคุมกรรมการเพื่อพัฒนาระบบธนาคารพาณิชย์	68
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	92
ประวัติผู้เขียน	117

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย